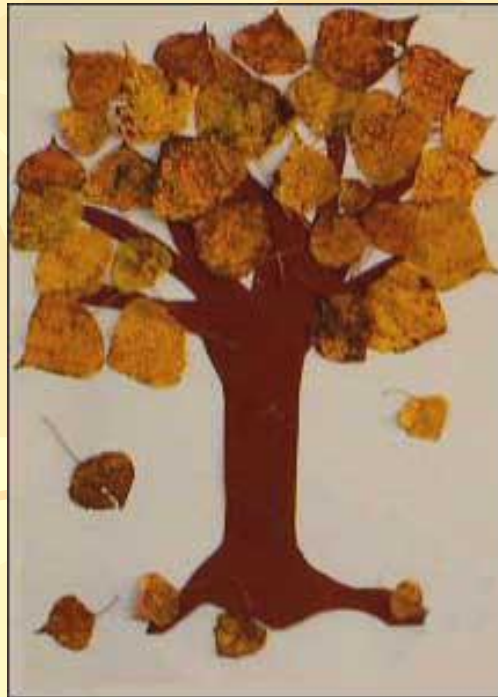

Φθινόπωρο

Παραμυθιά
Τάξη Α

Μάστορα Έλλη

Δημοτικό Σχολείο Παραμυθιάς

Ευέλικτη Ζώνη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

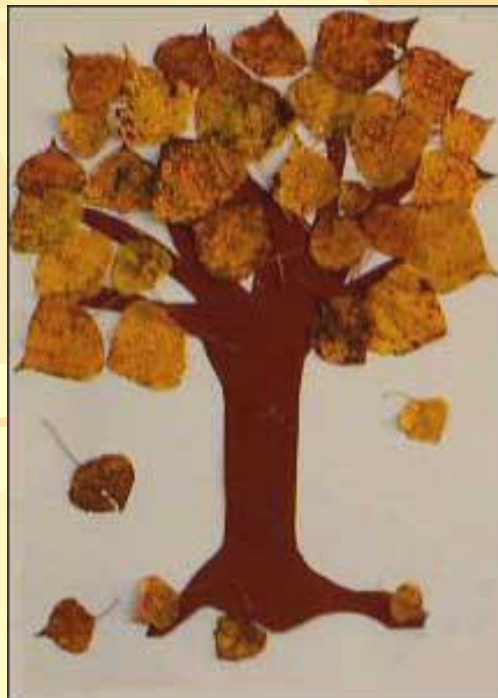

ΜΕΛΙΝΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
&
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Φθινόπωρο

Σεπτέμβρης – Οκτώβρης - Νοέμβρης

Ο ζωγράφος με το κίτρινο

Το Φθινόπωρο δε συμφωνεί διόλου στη ζωγραφική με το καλοκαίρι. Όταν φτάσει στην εξοχή και τα ιδεί όλα πράσινα, στέκει και συλλογιέται:

- Μα τι μανία έχει αυτό το καλοκαίρι με το πράσινο. Θαρρώ πως αν έβαζε και λιγάκι κίτρινο θα ήταν καλύτερα. Κι αμέσως αρχίζει ν' ανακατώνει τα δυο χρώματα, να φτιάχνει χίλιες δυο κιτρινοπράσινες βαφές και να βάφει τα φύλλα των δέντρων. Έπειτα το Φθινόπωρο κατεβαίνει στα περιβόλια και στ' αμπέλια, τα βλέπει όλα καταπράσινα και λέει:

Καλέ, αυτό το Καλοκαίρι το παρακάνει. Πράσινα τα φύλλα και οι καρποί. Ως και τα σταφύλια πράσινα. Νομίζω πως δε νιώθει καθόλου από ζωγραφική.

Κι αρχίζει σιγά-σιγά να βάφει τα σταφύλια με διάφορα χρώματα. Τα μήλα τα αφήνει από τη μια μεριά πράσινα κι από την άλλη τα χρωματίζει κίτρινα. Και στο κίτρινο απάνω βάζει λίγο κόκκινο απαλό. Τα δαμάσκηνα τα βάφει άλλα κατακίτρινα κι άλλα μαυρογάλαζα. Το ίδιο κάνει και στις ελιές. Τα ροδάκινα τα βάφει άλλα με χρυσαφί κι άλλα με τρία διαφορετικά χρώματα. Και για να φαίνονται πιο απαλά τα χρώματά τους, κάνει λεπτό και μαλακό το χνούδι τους. Τα κυδώνια και τα λεμόνια τα βάφει από λίγο κάθε ημέρα, ώσπου να γίνουν κίτρινα σαν κεχριμπάρι. Μα για ν' αλλάξει όλο το πράσινο του καλοκαιριού, δεν προφταίνει, γιατί έρχεται η ώρα του να φύγει.

Κρίμα λέει. Δεν έχω καιρό να τα ζωγραφίσω όλα. Ας είναι. Όσα προφτάσω, τ' άλλα τ' αφήνω να τα χρωματίσει ο αδερφός μου ο Χειμώνας.

Το Φθινόπωρο δεν ξεχωρίζει από το καλοκαίρι μόνο στην τέχνη της ζωγραφικής, μα καταλαβαίνει και πιο πολύ από γεύση.

Στο Καλοκαίρι αρέσει πολύ το ξινό και το στυφό. Αλλά το Φθινόπωρο τα θέλει όλα γλυκά, ζουμερά και μοσχοβολημένα. Καλοκαρδισμένο ύστερα κατεβαίνει από την εξοχή στα χωριά και στις πολιτείες και λέει στους ανθρώπους: Ιδέτε τι όμορφα χρωματισμένα είναι τώρα τα περιβόλια και τα αμπέλια. Δοκιμάστε τους καρπούς μου και πέστε την αλήθεια.

Ποιος έχει το καλύτερο γούστο; Το Καλοκαίρι ή το Φθινόπωρο;

Ζωγραφική

Τα χρώματα του Φθινοπώρου

Αφού ακούσαμε και συζητήσαμε το κείμενο του Ανδρέα Καρκαβίτσα ζωγραφίζουμε το Φθινόπωρο, με τα χρώματα που χρησιμοποίησε ο ζωγράφος στο κείμενο.

«Ο ζωγράφος με το κίτρινο»,

Υλικά: Τέμπρες, πινέλα λεπτά και χοντρά, χαρτόνι λευκό. Πλαστικά ποτηράκια και πιατάκια.

Προφορική έκφραση

Παρατήρηση

Παρατηρούμε τα φυτά και τα δέντρα της αυλής του σχολείου μας και **περιγράφουμε** τις φθινοπωρινές εικόνες που βλέπουμε γύρω μας.

Μερικές από τις παρατηρήσεις των παιδιών

- Τα φύλλα από μερικά δέντρα και θάμνους, έχουν κιτρινίσει και έχουν αρχίσει να πέφτουν. Λεύκες, ακακίες, κουτσουπιές κ.λ.π.(Αυτά είναι τα **φυλλοβόλα** φυτά.)
 - Υπάρχουν όμως και φυτά που δε ρίχνουν τα φύλλα τους. Πεύκα, δάφνη, φοίνικας κ.λ.π. (Αυτά είναι τα **αιθαλή** φυτά.)
 - Ο ουρανός έχει άσπρα και γκριζα σύννεφα.
 - Εμείς σήμερα φέραμε και την ομπρέλα μήπως βρέξει.
 - Φυσάει λίγο και ο αέρας είναι λίγο κρύος.
 - Οι άνθρωποι που περνούν στο δρόμο φοράνε ζακέτες και σακάκια.
 - Η φωλιά του πελαργού που είναι στο απέναντι σπίτι είναι αδειανή.
 - Ούτε χελιδόνια πετάνε στον ουρανό.
-

Φθινόπωρο

Ζωγραφική

Μια φθινοπωρινή μέρα

Κατασκευή

Τα δέντρα της αυλής μας

Υλικά: ξερά φύλλα, (που μαζέψαμε από τις λεύκες της αυλής του σχολείου μας), χαρτόνι λευκό και καφέ, κόλλα και ψαλιδάκι.

Το Γλωσσάρι του Φθινοπώρου

7 **Παίζουμε στα δάχτυλα το Φθινόπωρο** (Προαναγνωστικό στάδιο)

Φτιάχνουμε το γλωσσάρι του Φθινοπώρου.

Φθινόπωρο, Σεπτέμβρης, Οκτώβρης, Νοέμβρης, βροχή, βροχές, φύλλα, ομπρέλα, συννεφιά, ρόδια, κάστανα, κυδώνια, γεωργός, κίτρινο, μανουσάκια, χρυσάνθεμα...

Συλλαβίζουμε προφορικά τις λέξεις.

Μετράμε στα δάχτυλά μας τις συλλαβές της κάθε λέξης.

Υ Προφορική έκφραση

Φτιάχνουμε προφορικά **προτάσεις** για το Φθινόπωρο χρησιμοποιώντας τις λέξεις από το γλωσσάρι.

-Το πρωί που ξύπνησα σηκώθηκα, ντύθηκα και είδα στον ουρανό **σύννεφα**.

-Το πρωί που ξεκίνησα για το σχολείο είδα ότι **έβρεχε** και πήρα μαζί μου την **ομπρέλα**.

-Η γιαγιά μου στον κήπο έχει μια κυδωνιά. Μαζεύει τα **κυδώνια**, τα κάνει γλυκό και το τρώμε το Χειμώνα.

-Η θεία μου κάθε μέρα μου δίνει **ρόδια**.

-Ο παππούς μου στον κήπο του έχει μια ροδιά που κάνει γλυκά **ρόδια**.

-Στην αυλή μας ήταν σκορπισμένα **φύλλα** από την κληματαριά και εγώ τα μάζεψα.

-Μια μέρα τώρα το **Φθινόπωρο**, πήγαμε βόλτα με τη μαμά και φορέσαμε τη ζακέτα γιατί έκανε κρύο.

Φθινόπωρο

Αν οι μήνες του Φθινοπώρου ήταν άνθρωποι

Τα παιδιά ντύνουν τρεις συμμαθητές τους, μήνες του Φθινοπώρου. Όλοι μαζί αποφασίζουμε τι χρώμα θα είναι τα πανιά που θα χρησιμοποιήσουν και τι ταιριάζει να κρατάνε στα χέρια τους.

-Τι χρώμα θα είναι τα ρούχα τους; Γιατί;

-Ποια φρούτα θα κρατάνε στα χέρια τους;

Ο Σεπτέμβρης θα φοράει το πράσινο πανί, γιατί τα φυλλοβόλα δέντρα δεν έχουν ρίξει ακόμα τα φύλλα τους.

Ο Οκτώβρης θα φοράει το κίτρινο πανί, γιατί τα φυλλοβόλα δέντρα αρχίζουν να ρίχνουν τα φύλλα τους.

Ο Νοέμβρης θα φοράει το γκρι, πανί γιατί ο ουρανός τις περισσότερες μέρες σκεπάζεται από γκριζα σύννεφα και γιατί τα φυλλοβόλα δέντρα ρίχνουν τελείως τα φύλλα τους.

Θα κρατάνε μήλα, ρόδια, καρύδια, κάστανα κ.λ.π., τους καρπούς του Φθινοπώρου.

Ποίηση

.Ζέφη Δαράκη

Όταν βρέχει

Όταν βρέχει, χαρά που έχω!
μου φαίνεται πως όλα γύρω μου χοροπηδάνε απ'
τις πολλές δουλειές.
Τα δέντρα πλένονται, ξεπλένονται.
Τα λουλούδια τσαλαβουτάνε με όλα τα χρώματα
στα νερά
κι η αυλή χαχανίζει.

Μ' αρέσει να βρέχει, γιατί
ο ουρανός κατεβαίνει χαμηλά.
Ειπολιέμαι τότε και πηδώ στα νερά - πώς γαργαλιέμαι!
Όμως γιατί
όταν βρέχει τα τζάμια να κλαίνε;

Θεατρικό παιχνίδι

Περπατώντας στη βροχή

Υλικά: Χρωματιστά πανιά, τα μουσικά μας όργανα.

Ακούγοντας τον ήχο της βροχής από το «μπαστούνι της βροχής» και τον ήχο του αέρα από το «σωλήνα του αέρα», τα παιδιά περπατούν και προσπαθούν να προφυλαχτούν από τη βροχή κρατώντας ένα πανί και κάνοντάς το άλλοτε αδιάβροχο και άλλοτε ομπρέλα. Ανοίγουν το στόμα τους για να πιουν τις σταγόνες της βροχής, πηδάνε για να μη πατήσουν μέσα στις λακκούβες με το νερό...

Βροχή στην πόλη – βροχή στην εξοχή

Στο κασετόφωνο ακούμε δυο διαφορετικές βροχές. Τα παιδιά, αφού τις ακούσουν προσεχτικά προσπαθούν να ξεχωρίσουν ποια από αυτές πέφτει στην πόλη και ποια στην εξοχή και δικαιολογούν τις απαντήσεις τους.

Φθινόπωρο

Ζωγραφική

Παρατηρούμε πίνακες ζωγραφικής, γνωστών ζωγράφων, τους περιγράφουμε και λέμε τα συναισθήματα που μας προκαλούν.

Σεμερτζίδης Βάλιας: Όργωμα

Τι βλέπεις σ' αυτόν τον πίνακα;

Ποια χρώματα χρησιμοποίησε ο ζωγράφος; Γιατί,

Πώς λέγεται η εργασία που κάνει ο γεωργός;

Έτσι γίνεται σήμερα το όργωμα; Πότε γινόταν έτσι;

Πώς να αισθάνεται άραγε ο γεωργός;

Πώς να αισθάνεται το άλογο;

Τι άλλες δουλειές κάνουν οι άνθρωποι το Φθινόπωρο;

Σπυρίδωνος Βικάτου: Νεκρή φύση

Ποια φρούτα μπορείς να διακρίνεις;

Ποια άλλα φρούτα έχουμε το Φθινόπωρο;

Παιχνίδια

Μυρουδιές

Φέρνουμε στην τάξη λουλούδια και καρπούς του Φθινοπώρου.
Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο και στο κέντρο βάζουμε τα λουλούδια και τους καρπούς.

Υ Μιλάμε για το σχήμα, το χρώμα, το μέγεθος, των λουλουδιών.

Μετράμε τα πέταλά τους και τα μυρίζουμε.

Δένουμε με ένα πανί τα μάτια ενός παιδιού, του δίνουμε ένα λουλούδι και το αφήνουμε να μαντέψει ποιο είναι, από το άρωμά του, ή ψαχουλεύοντάς το με τα χέρια του.

Γεύσεις

Υ Μιλάμε για το σχήμα, το χρώμα, το άρωμα, το μέγεθος και δοκιμάζουμε τη γεύση των καρπών.

Δένουμε με ένα πανί τα μάτια ενός παιδιού, του δίνουμε έναν καρπό και το αφήνουμε να μαντέψει ποιος είναι, από το άρωμά του, το μέγεθός του, την υφή του, τη γεύση του.

Φθινόπωρο

Μουσική

Αφού έχουμε μιλήσει για τα λουλούδια και τους καρπούς του Φθινοπώρου, μαθαίνουμε να τραγουδάμε τα δημοτικά τραγούδια: «Μήλο μου κόκκινο» και «Τα μανουσάκια».

Φθινόπωρο

Τάξη Α2
Σχολικό Έτος 2003-2004

Η Δασκάλα
Μάστορα Έλλη

Φθινόπωρο

